

ცხოველებში საერთო მოვლენებს. მსგავსება შეიძლება იყოს ქირთან, მაგრამ ქირის დროს არ ააქვს ადგილი ავთოზური ბუშტების გაჩენას.

მკურნალობა – თურქულის ტიპური, კეთილთვისებიანი მიმდინარეობისას ჩვეულებრივ სპეციალურ მკურნალ არ მიმართავენ, რადგან კლინიკური ნიშნების გამოვლინებიდან 6-8 დღის შემდეგ ცხოველი იკურნება, საჭიროა მხოლოდ ინფექციის მიმდინარეობისას ხელის შეწყობა და ავადმყოფის დაცვა ყოველგვარი გართულებისგან. პირის ღრუს ტკივილების შესამცირებლად და ჩლიქის დაავადების თავიდან ასაცილებლად საჭიროა ცხოველი ნაკლებად მოძრაობდეს, ცხოველის სადგომი სუფთად ინახებოდეს, ეძლეოდეს რბილი საკვები. ადგილობრივი მკურნალობა ენიშნება ვეტერინარი სპეციალისტის მიერ.

პროფილაქტიკური ღონისძიებებს ჩასატარებლად გამოიყენება თურქულის ვაქცინა, შესაბამისად პიროტყვი იცრება 3 თვის ასაკიდან, იმუნიტეტის ხანგრძლივობა არის 6 თვე. ცხოველი თურქულზე იცრება ნელინადში 2-ჯერ.

საინფორმაციო-საკომუნალტაციო სამსახური

- ქ. ბათუმი 599 54 66 31
- ქობულეთის მუნიციპალიტეტი 599 54 66 23
- ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი 599 54 66 59
- ქედის მუნიციპალიტეტი 599 54 67 30
- მუხრანის მუნიციპალიტეტი 599 54 68 17
- ხულოს მუნიციპალიტეტი 599 54 68 95

საქართველო, ბათუმი, 6010,
 ბაქოს ქუჩა № 46ა
 ტელ.: +995 (422) 27 64 65
www.agrosc.ge

ა(ა)იკ აგროსკრის ცენტრი

ჯილასი (ციმპირული წყლული), თურქული

საინფორმაციო გუგლბი

ქმნათუმი
 2018 წელი

ჯილეხი (ციხვირკულიწყული)

ჯილეხი – ყველა შინაური და გარეული ცხოველის ასევე ადამიანის განსაკუთრებით საშიში ინფექციური დაავადებაა, რომელიც ცნობილია პიპოკრატეს დროიდან. ჯილეხის ამთვისებელია ყველა სასოფლო – სამეურნეო რქოსან პირუტყვში 60%-ზე მეტია, ხოლო წერილფეხა პირუტყვსა და ცხენებში კი 90%-ს აღემატება. დაავადების ძირითად წყაროს დაავადებული ცხოველი და მის მიერ ინფიცირებული გარემო (ძირითადად ნიადაგი და წყალი) წარმოადგენს.

ჯილეხის გავრცელების მიზეზი შეიძლება იყოს სისხლმწოვი მწერები, მღრღნელები, ბუზები.

ვირუსი ვრცელდება ვირუსმტარებელი ცხოველით, რომელიც გამოყოფს აღმძვრელს ფეკალური მასის საშუალებით, შარდითა და წერწყვით. იქმნება დაავადების დიდ მანძილზე გავრცელებისას. დაუშვებელია აგრეთვე ცხოველის დამარხვა, ღეში აუცილებლად უნდა დაიწვას!

ჩვეულებრივ, დაავადება აღინიშნება წელიწადის თბილ პერიოდში, დაინფიცირებულ საძოვარზე პირუტყვის ძოვების დროს, უფრო კი იქ, სადაც არის ლარიბი, მწირი

და მშრალი ბალახეულობა. თუმცა ერთეული შემთხვევები ფიქსირდება ზამთრის პერიოდშიც. დაავადების დიდი საშიშროებაა წყალდიდობის შემდეგაც.

ჯილეხის საინკუბაციო პერიოდა 1-2 დღე, იშვიათ შემთხვევაში გრძელდება რამოდენიმე დღე. მიმდინარეობს ელვისებურად, მწვავედ და ქვემწვავედ. დაავადების ელვისებური განვითარების დროს ორგანიზმი უცბად იღუპება ფოვალგვარი კლინიკური ნიშნების გამოვლინების გარეშე.

ჯილეხის პაროზიკატისა და შიშვანის პაროზისა პირუტყვის ვაჭინავისა

მოზრდილი ნსხვილი და წერილი რქოსანი პირუტყვი, აგრეთვე ცხენი და ლორი უნდა აიცრას წელიწადში ერთხელ. ცხოველის დაკვლა ნებადართულია ჯილეხის საწინააღმდეგო აცრიდან 14 დღის განმავლობაში.

ჯილეხით ავაფდება ადამიანიც!

ადამიანი როგორც წესი, ავადდება ავადმყოფი ცხოველის მოვლის ან დაავადებული ცხოველური პროდუქტების (ხორცი, რძის ნაწარმი) მიღებისას.

ადამიანში უფრო ხშირია კანისა და ნაწლავის ფორმა.

ჯილეხით დაავადებული ადამიანის პრესიტატიზაცია აუცილებელია!

მკურნალობა და ვაქცინაცია:

მკურნალობისას გამოიყენება ჯილეხის საწინააღმდეგო შრატი, ან გამაგლობულინი.

თურქული

თურქულით ავადებიან მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვი ცხვარი, თხა, ლორი, აგრეთვე ადამიანიც.

კლინიკური ნიშნები – დაავადების დამახასიათებელ კლინიკურ ნიშნებს წარმოადგენს: ნერწყვდენა, აფთებისა და ეროზიის არსებობა პირის ღრუს ლორწოვან გარსზე, გვირგვინის კანზე და ჩლიქთა შორის არეში. ცხვირის ძვირზე, ცურზე, ტემპერატურის აწევა, კოჭლობა და მადის დაკარგვა, შესაძლებელია ცხოველებმა დაავადება მოიხადოს ფარული კლინიკური ნიშნებით. ახალშობილ მოზარდ ცხოველებში თურქული ზოგჯერ მიმდინარეობს ზემწვავე ფორმით აფთების წარმოშობის გარეშე, სიკვდილიანობით.

ღიაგნოზი – ისმება ზემოთ ჩამოთვლილი კლინიკური ნიშნების საფუძველზე, ზოგიერთი მსგავსება შეიძლება იყოს ძროხის ყვავილიან, მაგრამ უკანასკნელი ლოკალიზდება (ვითარდება) მარტო ცურზე და არ იწვევს

